

BE17 0000 0000 2121

Gecoördineerd financieel en narratief verslag van het Consortium 12-12 en van haar leden 2013 - 2014

Op 8 november 2013 zaaide de tyfoon Haiyan dood en vernieling in de Filipijnen. Meer dan 14 miljoen mensen werden getroffen, ruim 6.000 verloren het leven, 1 miljoen huizen werden geheel of gedeeltelijk vernield en 4 miljoen mensen werden dakloos.

De lidorganisaties, Caritas International, Dokters van de Wereld, Handicap International, Oxfam-Solidariteit en Unicef België, waren reeds in het land aanwezig en startten meteen de noodhulpinterventies. De zeer moeilijke toegang tot de getroffen zones en gebrekkige communicatie beletten om het aantal slachtoffers en de omvang van de ramp snel in te schatten.

Op 13 november 2013, toen duidelijk was welke enorme ravage de tyfoon had aangericht en welke hulp effectief kon geboden worden, besliste het Consortium 12-12 om haar tweede rekeningnummer, BE17 0000 0000 2121, te activeren voor een bijzondere steunoproep voor hulpverlening.

De giften voor de campagne '*Haiyan 21-21*', gespreid over 2013 en 2014, liepen op tot iets meer dan € 10 miljoen, waarvan **€ 6,7 miljoen op het gezamenlijke rekeningnummer.**

Zoals gebruikelijk, wanneer het totaal van de giften op het gezamenlijke rekeningnummer het bedrag van € 5 miljoen overschrijdt, tekenen de vertegenwoordigers van het Consortium en elk van de leden, een **gemeenschappelijke Rapporteringsverbintenis.**

De controleopdracht op deze verbintenis werd toevertrouwd aan het kabinet **DWG Bedrijfsrevisoren**, vertegenwoordigd door prof. De Wolf.

Les soussignés,
Ondergetekenden,

- Gonzalo Dopchie, directeur **Caritas International** - directeur **Caritas International**
- Pierre Verbeeren, directeur général **Médecins du Monde** - algemeen directeur **Dokters van de Wereld**
- Vincent Slypen, directeur général **Handicap International Belgium** - algemeen directeur **Handicap International Belgium**
- Stefaan Declercq, secrétaire général **Oxfam-Solidarité** - algemeen secretaris **Oxfam-Solidariteit**
- Yves Willemot, directeur général **Unicef Belgique** - algemeen directeur **Unicef België**

- Erik Todts, président **Consortium belge pour les Situations d'urgence** - voorzitter **Belgisch Consortium voor Noodhulp situaties**
- Jules-Henri Poncelet, trésorier **Consortium belge pour les Situations d'urgence** - schatbewaarder **Belgisch Consortium voor Noodhulp situaties**

déclarent

- avoir pris connaissance de l'Engagement de transparence ci-dessus
- qu'ils respecteront selon les modalités et délais prévus.

verklaren

- kennis te hebben genomen van bovenstaande Rapporteringverbintenis
- en deze te zullen naleven volgens de voorziene modaliteiten en data.

Bruxelles/Brussel, 20.02.2014

Overeenkomstig de Rapporteringverbintenis, volgt in dit bundel het 'Gecoördineerd financieel verslag' van de actie Haiyan 21-21 over de boekjaren 2013 en 2014 en het Onderzoeksrapport van DWG Bedrijfsrevisoren.

Het **Narratief rapport** gaat eveneens tot eind 2014.

Het volledige bundel wordt overgemaakt aan de Minister van Financies en aan de pers en is beschikbaar op www.1212.be

Brussel, 27 april 2016

SAMENVATTENDE TABEL VAN DE GECOÖRDINEERDE REKENINGEN VAN HAYIAN 21-21

Geviseerd door DWG Bedrijfsrevisoren

<u>Consortium</u>	Overzicht – Aperçu 2013 – 2014	
<i>Inkomsten - Recettes</i>		
Campagne Haiyan 21-21 Consortium		€ 6.761.507,83
TOTAAL		
2013		€ 5.278.542,13
2014		€ 1.482.965,70
<i>Kosten - Coûts</i>		
Campagne Haiyan 21-21 Consortium		€ 104.564,33
TOTAAL		
2013		€ 40.468,47
2014		€ 64.095,86
%		1,55%
Uitgekeerd aan leden Redistribué aux membres		€ 6.120.000,00
Trekkingsrechten derden Droits de tirage tiers ⁽¹⁾		€ 499.207,00
TOTAAL 31.12.2014		€ 6.723.772,33

⁽¹⁾Een trekkingsrecht van € 350.000 voor een hulpprogramma werd begin 2014 toegekend aan Plan België (op dat ogenblik nog geen lid van Consortium 12-12) en aan Entraide & Fraternité voor € 149.207; noch de ene noch de andere zijn onderworpen aan deze Rapporteringsverbintenis.

<u>Leden - Membres</u>	<i>Caritas International</i>	<i>Dokters vd Wereld - Médecins du Monde</i>	<i>Handicap International</i>	<i>Oxfam- Solidariteit - Solidarité</i>	<i>Unicef België - Belgique</i>	<i>TOTAaL</i>
<i>Inkomsten - Recettes</i>						
Haiyan 21-21 via Consortium	€ 954.108,00	€ 547.128,00	€ 1.100.988,00	€ 966.348,00	€ 2.551.428,00	€ 6.120.000,00
Andere inkomsten Autres revenus	€ 1.831.273,04	€ 18.029,00	€ 40.328,43	€ 55.627,00	€ 1.372.385,34	€ 3.317.642,81
<i>Privé</i>	€ 1.831.273,04	€ 18.029,00	€ 40.328,43	€ 55.627,00	€ 1.072.385,34	€ 3.017.642,81
<i>Publ.</i>	0	0	0	0	€ 300.000,00	€ 300.000,00
Directe kosten fundraising Coûts directs récoltes de fonds	€ 83.862,50 3,01%	€ 5.115,00 0,91%	€ 14.479,51 1,27%	<i>PM</i> <i>PM</i>	€ 262.191,51 6,68%	€ 365.648,52 3,87%
Netto beschikbaar inkomen Recettes nettes disponibles	€ 2.701.518,54	€ 560.042,00	€ 1.126.836,92	€ 1.021.975,00	€ 3.661.621,83	€ 9.071.994,29
<i>Kosten - Coûts</i>						
Overhead	€ 56.462,96	€ 41.380,00	€ 42.574,00	€ 85.246,91	€ 167.091,82	€ 392.755,69
Direct Management Costs	0	€ 30.662,00	0	€ 7.083,84	0	€ 37.745,84
Direct Program Costs	€ 612.773,72	€ 488.000,00	€ 471.335,00	€ 847.910,49	€ 3.341.836,33	€ 5.761.855,54
Total Program Costs	€ 669.236,68	€ 560.042,00	€ 513.909,00	€ 940.241,24	€ 3.508.928,15	€ 6.192.357,07
% <i>Direct Program Costs/Total Program Costs</i>	91,56%	87,14%	91,72%	90,18%	95,24%	93,05%
Overgedragen - Reporté >> 2015	€ 2.032.281,86	0	€ 612.927,92	€ 81.750,17	€ 152.693,68	€ 2.879.653,63
% [overgedragen/netto beschikbaar] [reporté/nettes disponibles]	75%	0%	54%	8%	4%	32%

Brussel, 6 april 2016.

Aan de Raad van bestuur van
het Belgische Consortium voor Noodhulpsituaties vzw

VERSLAG OVER DE FEITELIJKE VASTSTELLINGEN
BIJ HET NAZICHT VAN HET GEOCOÖRDINEERD FINANCIËEL VERSLAG
BETREFFENDE DE OPROEP “HAIYAN 21-21” VOOR DE JAREN 2013 EN 2014

Overeenkomstig de opdracht die u ons op 26 januari 2015 heeft toevertrouwd, brengen wij u verslag uit over de feitelijke vaststellingen bij het nazicht van de “samenvattende tabel van de gecoördineerde rekeningen van Haiyan 21-21”, onderdeel van uw “gecoördineerd financieel en narratief verslag van het Consortium 12-12 en van haar leden 2013 – 2014” (aangehecht). U heeft ons gevraagd om een aantal werkzaamheden uit te voeren in verband met deze samenvattende tabel.

Doel

Onze opdracht behelst het nazicht van de samenvattende tabel door het uitvoeren van een aantal specifieke werkzaamheden. Wij voerden deze overeengekomen werkzaamheden in dit kader uit en brengen u verslag uit over de feitelijke vaststellingen.

Normen en ethiek

Wij hebben onze opdracht uitgevoerd in overeenstemming met:

- de norm *International Standard on Related Services (ISRS) 4400 Engagements to perform Agreed-upon Procedures regarding Financial Information*, uitgegeven door de *International Federation of Accountants (IFAC)*,
- de deontologische bepalingen van kracht in België. Deze bepalingen omvatten de fundamentele ethische principes na te leven door bedrijfsrevisoren, onder meer deze betreffende de integriteit, objectiviteit, onafhankelijkheid, beroepsbekwaamheid, plicht tot voorzichtigheid en spoed, vertrouwelijkheid, professioneel gedrag en technische normen. Alhoewel ISRS 4400 de onafhankelijkheid niet weerhoudt als criterium voor de overeengekomen opdrachten, heeft u gevraagd dat het revisorenkantoor onafhankelijk zou zijn en zich zou gedragen conform de onafhankelijkheidsvereisten voorzien in de deontologische regels, die in België van toepassing zijn op bedrijfsrevisoren.

Uitgevoerde werkzaamheden

Zoals overeengekomen omvatte ons nazicht uitsluitend de volgende werkzaamheden, wat betekent dat we alleen de volgende punten hebben nagekeken:

1. de samenvattende tabel werd opgesteld op basis van definities en waarderingsregels, die coherent werden toegepast door u en uw leden, en eventuele afwijkingen mbt. deze definities en gemeenschappelijke waarderingsregels werden duidelijk gerapporteerd;
2. het Consortium heeft rekening gehouden met de opmerkingen in de auditrapporten opgesteld in het kader van analoge opdrachten bij voorgaande oproepen;
3. de onafhankelijke auditors van uw leden hebben ons alle feiten meegedeeld die onze lezing van de samenvattende tabel zouden kunnen beïnvloeden;
4. uw leden hebben de financiële rapporten opgemaakt op basis waarvan de samenvattende tabel werd opgesteld; zij hebben ons schriftelijk en mondeling de gepastheid bevestigd van de informatie die gebruikt werd voor de samenvattende tabel; zij hebben een historiek aangeleverd van de analytische rekeningen onderliggend aan deze financiële rapporten, alsook de statutaire jaarrekeningen en auditverslagen betreffende de periode gedekt door de samenvattende tabel;
5. uw leden en uzelf, voor wat betreft uw eigen verrichtingen, hebben de door ons geselecteerde boekhoudkundige verrichtingen opgenomen in de samenvattende tabel (tenminste een tiental verrichtingen per lid) voldoende overtuigend gedocumenteerd ;
6. uw leden en uzelf hebben een antwoord gegeven op alle vragen die wij stelden in verband met de samenvattende tabel.

Daarnaast werd overeengekomen dat:

7. deze werkzaamheden niet zouden toegepast worden op de “Trekingsrechten voor derden”, ten bedrage van 499.207 EUR, omdat deze derden niet onderworpen zijn aan de transparantieverbintenis;
8. wij geen controle ter plaatse (in de Filipijnen) zouden uitvoeren van de verwezenlijkingen met de gelden uit de oproep “Haiyan 21-21”;
9. wij geen volledigheidscntrole zouden uitvoeren op de andere door uw leden aangegeven financieringsbronnen (verschillend van deze van het Consortium), voor hun acties met betrekking tot de tyfoon Haiyan;
10. wij niet zouden nagaan of er verbintenissen bestaan in hoofde van uw leden tot het uitvoeren van acties ook na 31 december 2014, gefinancierd met inkomsten die in de samenvattende tabel zijn opgenomen.

De afgesproken werkzaamheden werden enkel uitgevoerd teneinde de lezer van de samenvattende tabel toe te laten om zelf vast te stellen of de tabel al dan niet beantwoordt aan de vereisten van de transparantieverbintenis, die u heeft onderschreven met betrekking tot de oproep “Haiyan 21-21”.

Vermits de door ons uitgevoerde werkzaamheden noch een audit uitmaken in overeenstemming met de internationale auditnormen noch een beoordelingsopdracht in overeenstemming met de normen voor beoordelingsopdrachten, verschaffen wij geen enkele zekerheid, in de betekenis van deze normen, over de samenvattende tabel. Indien wij andere werkzaamheden hadden uitgevoerd, een controle of beoordelingsopdracht van de rekeningen van het Consortium of van zijn leden met toepassing van de internationale auditnormen, is het niet uitgesloten dat ook andere punten onze aandacht zouden getrokken hebben en aan u waren meegedeeld.

Informatiebronnen

De samenvattende tabel, aangevuld met andere elementen van uw gecoördineerd financieel en narratief rapport, geeft informatie op basis waarvan elke geïnteresseerde buitenstaander de aanwending kan nagaan van de middelen die dankzij de oproep “Haiyan 21-21” werden ingezameld.

Feitelijke vaststellingen

De uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden heeft geleid tot de volgende feitelijke vaststellingen:

- a. de afgesproken werkzaamheden konden niet volledig worden uitgevoerd voor wat betreft UNICEF België, in die zin dat we het staal van door ons gekozen verrichtingen niet hebben kunnen nakijken. De directie van uw lid heeft dit verantwoord door te verwijzen naar de specificiteit van Unicef International als publiekrechtelijke internationale organisatie, voor wat betreft verslaggeving en audit. In essentie heeft de « UN Board of Auditors », volgens de statuten als enige gemachtigd om audits van UNICEF uit te voeren, in 2014 een audit van de activiteiten en financiering van UNICEF op de Filipijnen uitgevoerd ; heeft de « Office of internal audit and investigations » van UNICEF eveneens een missie op de Filipijnen uitgevoerd in 2015, waarvan het rapport in de afwerkingsfase is ; en werd er eveneens een interne evaluatie uitgevoerd van de humanitaire respons van UNICEF na de tyfoon Haiyan, waarvan de conclusies ons werden meegedeeld;
- b. in overeenstemming met de referentietermen, werden geen werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de bedragen die op 31 december 2014 nog niet waren besteed, en die kunnen gecijferd worden op 2.917.389,13 EUR (zijnde 2.879.653,63 EUR in hoofde van de leden en 37.735,50 EUR in hoofde van het Consortium zelf).

Verpreiding van dit verslag

Onderhavig verslag heeft geen ander doel dan hetgeen in de paragraaf “Doel” werd beschreven. De afgesproken werkzaamheden werden enkel uitgevoerd ten einde de lezer van de samenvattende tabel toe te laten om zelf vast te stellen of de tabel al dan niet beantwoordt aan de vereisten van de transparantieverbintenis, die u heeft onderschreven met betrekking tot de oproep “Haiyan 21-21 ».

Deze lezer is geen contractpartij, en dus hebben wij geen verdere verplichtingen jegens hem. Hij kan zich op eigen risico en naar eigen goeddunken steunen op voorliggend verslag van feitelijke vaststellingen.

“De Wolf, Gilson & C° - bedrijfsrevisoren”

Vertegenwoordigd door Marc Gilson [*getekend*], bedrijfsrevisor.

NARRATIEF VERSLAG HAYIAN 21-21

2013 & 2014

De acties van de humanitaire organisaties die lid zijn van Consortium 12-12, dragen bij tot de bevrediging van de noden van de getroffen bevolking tijdens opeenvolgende fases van dringende hulp, wederopbouw en structurele ontwikkeling, in variabele verhoudingen. De duur van elke periode kan gaan van enkele maanden tot meerdere jaren.

CARITAS INTERNATIONAL

Heropbouw met en voor de armsten

NOODHULP

Tijdens de eerste 5 maanden na de ramp werden via het Caritasnetwerk 75.294 kwetsbare families geholpen: voedselhulp en voeding, huishoudgerief, dekens, hygiënekits, kits voor schuilplaatsen (provincies Palawan, Cebu, Antique, Capiz, Ilo-ilo Aklan, Leyte, Eastern Samar, Samar). **Totaal budget € 5.633.523.**

Bijdrage Caritas International € 100.000.

Caritas International heeft eveneens een initiatief van de regering van Palaos gesteund: de heropbouw van de Bethania High School die gedeeltelijk vernield werd door de tyfoon. Op een totaal budget van 92.000 USD, heeft Caritas International 5.200 USD bijgedragen, dat is **€ 3.750.**

In 2014 heeft Caritas International € 50.000 noodhulp verleend aan de slachtoffers van de tyfoon Hagupit.

REHABILITATIE - HEROPBOUW

1. Provincie Antique

Driejarenprogramma (april 2014 tot maart 2017): rehabilitatie en inkomstenverwerving voor de families die door de tyfoon getroffen zijn.

Het programma omvat volgende activiteiten:

- Ondersteuning van de visvangst via de aankoop van boten, rehabilitatie van de algenproductie, steun aan de veeteelt en de landbouw;
- toegang tot drinkbaar water en hygiëne via de bouw van latrines;
- opleidingen schrijnwerker, metsers, informaticus;
- ontwikkeling van inkomsten genererende activiteiten voor vrouwen;
- aandacht ook voor risicobeperking bij rampen met onder meer de bouw van een evacuatiecentrum en vormingen; aankoop van een boot om de eilandbewoners zo snel mogelijk naar het dichtst bijgelegen gezondheidscentrum te brengen.

Budget: Caritas International € 700.000

Het resterende budget wordt door Caritas Italiana betaald (€ 300.000).

2. Aklan (Kalibo) - Shelter

In september is een pilootproject van 5 maanden afgerond. Mogelijkheden tot diversificatie en verbetering van de landbouwtechnieken bij de inheemse bevolking van Libacao werden onderzocht, met respect voor traditionele methodes en voor het milieu. Deze zelfde filosofie wordt ook gehanteerd bij de vorming van schrijnwerkers via de bouw van 16 huizen met lokale materialen en herstellingen aan 6 huizen.

Eindobjectief november 2016: 211 huizen waarvan 116 nieuwe, 91 herstelde huizen en 4 huizen voor het personeel gezien het project in afgelegen gebied ligt.

Initieel budget: Caritas International: € 257.550

Aangepast budget: € 394.050

Caritas Frankrijk (aangepast): € 394.050

3. Aklan (Kalibo) - Livelihood

Verschillende componenten: ondersteunen productie van 'abaca' (bananenbomen geëxploiteerd voor hun vezels), landbouw en visvangst, risico's bij rampen beperken, vorming rond thema's als daar zijn aids en gender, beleidsbeïnvloeding met het oog op het verkrijgen van eigendomsrecht voor inheemse volkeren.

Budget: Caritas International € 418.393.

Caritas Frankrijk € 418.393.

PROJECTEN DIE GEFINANCIERD WORDEN IN 2015 EN LATER

4. Eiland Panay – Livelihood

Het project wil de mensen weerbaarder maken voor toekomstige natuurrampen. Caritas International ondersteunt, verbetert en diversifieert de mogelijkheden om inkomsten te verwerven voor kwetsbare personen op het eiland Panay.

Verwachte resultaten:

- Meer voedselzekerheid en grotere opbrengst voor kleine boeren;
- Diversificatie van de inkomstenverwerving van de meest kwetsbare bewoners;
- Verhoging van de inkomsten door het aanwakkeren van een ondernemingsgeest;
- Verbeterde toegang en gebruik van natuurlijke rijkdommen, financiële middelen en overheidsdiensten.

Budget Caritas International (operationele kosten): € 100.000.

5. Guiuan (Eastern Samar) - Livelihood en DRR

Directe begunstigden zijn 2.200 families in 8 barangays van Guiuan in het oosten van Samar. Indirect zijn er 10.000 bewoners van de barangays die hier ook voordeel zullen uithalen. Doelstelling is de kwetsbare gemeenschappen die door de tyfoon Yolanda getroffen werden, tegen toekomstige rampen te wapenen. Caritas doet dit onder meer door hun inkomsten te diversifiëren. Daarnaast wordt een overzicht gemaakt van alle risico's om in een later stadium zoveel mogelijk aan preventie te werken, onder meer door het ecosysteem van de kust en de zee te beschermen.

Verwachte resultaten:

- Meer mogelijkheden om inkomsten te verwerven, diversificatie van die inkomsten en toegang tot de markt voor de begunstigden;
- Gemeenschappen zijn minder kwetsbaar bij natuurrampen en hebben een groter draagkracht dankzij een beter beheer en een betere werking van de milieudiensten;
- Lokale autoriteiten zijn beter voorbereid op natuurrampen en hebben een samenwerking tussen verschillende dorpen op poten gezet.

Budget Caritas International (directe kosten): € 100.000

6. Capaciteitsopbouw

Opzet is de capaciteiten van de diocesane Caritasorganisaties die af te rekenen hebben met de gevolgen van de tyfoon Yolanda te versterken in volgende sectoren:

- Beheer van personeel;
- Strategie en planning;
- Algemene leiding (beheer van activiteiten);
- Conceptie en beheer van programma's;
- Vorming als organisatie en kennisbeheer.

De voorbereiding op urgenties en de interventie in voorkomend geval vormen samen met de technische aspecten een centrale zorg. Dit programma zal de interne communicatie verbeteren via het creëren van communicatieplatforms, interne campagnes om individuele en organisatorische objectieven op elkaar af te stemmen, de waarden en de prioriteiten van elk bisdom.

Budget Caritas International: € 100.000

Langdurig hulp bieden: van noodhulp tot heropbouw

Meer dan 18 maanden na de ramp is Handicap International (HI) nog steeds aanwezig in het land om de meest kwetsbare bevolking te steunen. HI is al meer dan 30 jaar actief in het land en stelde meteen na de doortocht van de orkaan alles in het werk om aan de meest cruciale behoeften van de mensen te voldoen. De eerste noodhulpacties duurden zes maanden. 2014 werd dus een overgangsjaar. De noodhulpacties werden na verloop van tijd ingewisseld voor projecten rond de heropbouw van het land en het terug op de been helpen van de Filipijnen. Vandaag zet een zestigtal professionals op het terrein zich nog dagelijks in om die projecten tot een goed einde te brengen.

De volgende projecten werden in 2013, 2014 en de eerste helft van 2015 uitgevoerd:

1. Steunpunten voor mensen met een handicap en andere kwetsbare personen (*Provincie Leyte*)

De steunpunten voor mensen met een handicap en andere kwetsbare personen (DVFP's²) werden amper enkele dagen na de doortocht van Haiyan opgezet om de meest kwetsbare gezinnen op te sporen, hun noden in kaart te brengen en hen naar de juiste structuren door te verwijzen of – al naargelang hun behoeften – zelf bij te staan. De lokale gezondheidsstructuren kregen steun in de vorm van materiaal of extra personeel.

Meer dan zes maanden lang stonden twee kinesitherapeuten, een ergotherapeute en een verpleegkundige van Handicap International klaar om zes ziekenhuizen en tijdelijke gezondheidsstructuren in de regio van Tacloban te steunen. Het team bood revalidatiehulp, verstrekte psychosociale bijstand en gaf advies over de functionele revalidatie van personen met een handicap, om hen op weg te helpen naar meer autonomie.

Zodra de noodsituatie voorbij was, namen de DVFP's een meer beschermende functie aan in het kader van het Livelihood-project (zie verder)..

Enkele cijfers:

- 5.936 personen werden door het mobiele team als kwetsbaar beschouwd
- 824 gewonden of personen met een handicap werden geregistreerd en intern doorverwezen voor revalidatiehulp
- 1.583 consultaties voor fysieke of functionele revalidatie voor die 824 personen
- 6 gezondheidsstructuren in de regio Tacloban konden op extra personeel (teams van HI, begeleiding van lokale medewerkers en opleidingen) en revalidatiemateriaal rekenen
- 803 personen kregen psychosociale bijstand
- 1.142 hulpmiddelen werden uitgedeeld om de mobiliteit te verbeteren
- 700 beschermingskits werden uitgedeeld (1 lamp op zonne-energie, een radio, een fluitje, een plastic hoes, een zak), in geval van een nieuwe ramp
- 329 vertegenwoordigers van NGO's en leden van de geholpen gemeenschappen kregen enkele weken na de ramp een opleiding rond bescherming en inclusie

² Disability and Vulnerability Focal Points

2. Logistiek platform / Cash for Work-project (*Gemeenten Palo, Tacloban, Lawaan, Tanauan, Tolosa en gouvernement Leyte, provincie Leyte, regio VIII*)

Om de logistieke problemen van de autoriteiten meteen na de ramp te counteren, installeerde HI in Tacloban een platform met vrachtwagens voor de zwaarst getroffen gemeenten. Zodra het puin was geruimd, konden de primaire en secundaire wegen opnieuw gebruikt worden, met een vlottere toegang voor humanitaire hulpverleners tot gevolg. Dankzij dit project kon het noodhulpteam het transport en de distributie op gang brengen van 1.640 ton voedingswaren en 297 m³ cruciale huishoudartikelen en kits voor tijdelijke onderkomens.

Het Cash for Work-project moest tijdelijke jobs creëren in de gebieden waar de meest kwetsbare bevolkingsgroepen leven. In totaal werden er 900 mensen geholpen. Bij de uitvoering van de werken stonden hoofdzakelijk de plaatselijke gemeenschap en de openbare instellingen centraal. Dankzij het project kon Handicap International de gemeenschappen helpen bij het opruimen van onder andere scholen, openbare parken en basketbalterreinen. Bovendien kon de lokale bevolking deelnemen aan de schoonmaak en heropbouw van openbare ruimten. Daarnaast kon de lokale economie enigszins worden aangezwengeld door tijdelijke jobs aan te bieden en zo bijna 80.463 euro in twee gemeenten te pompen, met name Tolosa en Palo.

3. Pleidooi voor de inclusie van de meest kwetsbare mensen, onder wie personen met een handicap. (*Regio VI en VII, in de interventiezones van de in dit verslag beschreven projecten*).

Via de technische inclusiecel (TIC) wordt gepleit voor de integratie en bescherming van kwetsbare personen binnen de projecten van de humanitaire gemeenschap en de nationale autoriteiten. De cel pleit eveneens voor een inclusieve aanpak (zoals het uitdelen van inclusieve noodhulpkits en een betere toegankelijkheid van huizen en sanitaire voorzieningen).

In de tweede fase van de noodhulp en tijdens de heropbouw werden bijna 270 opleidingen georganiseerd rond inclusie en de analyse van de kwetsbaarheid en toegankelijkheid, voor meer dan 60 humanitaire organisaties en lokale instanties. In totaal volgden 473 personen deze opleidingen.

4. Bestaansmiddelen/Livelihood-project (*Gemeenten Tacloban, Pastrana, Alang-Alang, Babatngon, provincie Leyte, regio VIII*)

Dit proefproject werd in maart 2015 afgerond en wilde mensen helpen die door de tyfoon hun inkomen waren verloren (werkmateriaal). Voor dit project werden 774 gezinnen geselecteerd op basis van contextgebonden kwetsbaarheidscriteria, en na een technische evaluatie door de Livelihood-teams. Uiteenlopende sectoren – zoals productie, dienstverlening, varkenshouderijen, detailhandel of de voedingssector – kregen steun in de vorm van geld of middelen in natura. Dankzij het project konden de begunstigde gezinnen hun professionele activiteiten van voor de storm niet alleen hervatten, maar ook op grotere schaal uitoefenen. Op die manier konden ze bijdragen tot de heropleving van de economie, zonder de lokale markt daarbij uit zijn evenwicht te brengen. In totaal werd er 416.218 euro in de interventiezones gepompt. Met het oog op de duurzaamheid van de hulp volgde elke begunstigde één of meerdere opleidingen, naargelang de activiteitensector.

Drie maanden na afloop van het project brachten de teams van Handicap International op het terrein een bezoek aan de begunstigten. 98 % van de bevraagden liet weten dat ze opnieuw een inkomen hebben

5. Tijdelijke woningen (*Regio VI: provincie Capiz - Gemeente Sigma en Regio VIII: provincie Leyte - Gemeente Pastrana en Alang-Alang*)

In het kader van het project rond tijdelijke woningen in de provincie Capiz (regio VI) en de provincie Leyte (regio VIII) werd steun geboden bij de heropbouw van 104 latrines en 1.113 huizen die volledig of gedeeltelijk door de storm werden verwoest. De meest kwetsbare gezinnen, geselecteerd aan de hand van een gemeenschappelijk proces en kwetsbaarheidscriteria, kregen in dat verband de nodige bouwmaterialen en/of geld, zodat ze actief aan de heropbouw konden deelnemen.

De begunstigde gezinnen kregen dus financiële steun voor de aankoop van bouwmaterialen en om de nodige werkkrachten te betalen. Een aantal gezinnen kon ook – afhankelijk van hun eigen mogelijkheden en hun niveau van kwetsbaarheid – rekenen op schenkingen van bouw materiaal door de teams van Handicap International zelf. Alle begunstigden kregen bovendien een som geld om tijdens de werken in hun meest essentiële behoeften te kunnen voorzien.

Om aan de specifieke noden van de begunstigden tegemoet te komen, werd een veelomvattende interventie op touw gezet, om de toegankelijkheid van de huizen te verbeteren (met hellingen, aangepaste trappen) en hulpmiddelen uit te delen aan 130 personen om hun mobiliteit te verhogen.

Voor eind 2015: Tijdelijke woningen (*Regio VIII: provincie Leyte - Gemeente Alang-Alang*)

Handicap International blijft haar project voor de heropbouw en renovatie van 700 woningen leiden. Het omvat opleidingen rond de BBS-principes, de bouw van latrines, het verhogen van de toegankelijkheid en de opleiding van 200 lokale schrijnwerkers. Een ander aspect van dit project is het werk van de TIC, die aan de specifieke noden van begunstigden met functionele beperkingen tegemoet wil komen door de toegang tot hun woning te verbeteren, hulpmiddelen uit te delen die hun mobiliteit vergroten, sensibiliseringsacties op te zetten rond inclusie, aanbevelingen te doen enz.

Naast individuele hulp heeft HI ook een proefproject lopen voor hulp aan de gemeenschap (Specific Needs Community Consultation³), dat de toegankelijkheid van openbare gebouwen in de Barangays⁴ moet verbeteren na overleg met en sensibilisering van de gemeenschap.

6. Inclusieve kindvriendelijke ruimtes: (*Regio's VI en VII*)

Dit project moet de inclusie in de hand werken van kwetsbare kinderen, onder meer kinderen met een beperking, in de Child Friendly Spaces (CFS) die door internationale en nationale organisaties worden beheerd. Deze tijdelijke structuren staan in het teken van de ontwikkeling van kinderen na een noodsituatie. 50 CFS (20 in regio VI en 30 in regio VIII) kregen technisch advies en rechtstreekse steun op het terrein van een team van kinesitherapeuten, verpleegkundigen en gespecialiseerde opvoedkundigen. Concreter nog konden de gemeenschap en de gezinnen deelnemen aan sensibiliseringssessies rond inclusie en de bescherming van het kind. Bovendien kregen de sociaal werkers in de ruimten een praktische opleiding om de activiteiten en lessen op de meest kwetsbare kinderen te kunnen afstemmen. In sommige CFS werden ten slotte werken uitgevoerd om de toegankelijkheid te vergroten.

³ Overleg met de gemeenschap over de specifieke behoeften

⁴ Barangay: een kleine administratieve eenheid in de Filipijnen

Enkele cijfers:

- Steun voor 50 Child Friendly Spaces (CFS, kindvriendelijke ruimtes)
- 13 lokale overheden (Local Government Unit) kregen een opleiding rond de bescherming van het kind, inclusie en toegankelijkheid
- 16 gemeenschappen werden gesensibiliseerd over de bescherming van het kind, inclusie en toegankelijkheid
- Uitwerking en verspreiding van 5 types instrumenten "Informatie, Onderwijs, Communicatie" ter bevordering van de bescherming van het kind en de inclusie
- Na afloop van het project had meer dan 84 % van de gesteunde CFS hun capaciteiten voor de inclusie van kwetsbare kinderen verbeterd

7. Antwoord op de specifieke behoeften van HI-begunstigden: *(regio's VI en VII, in de interventiezones van de projecten die eerder werden omschreven)*

Handicap International past een transversale, inclusieve aanpak toe in al haar programma's. In de marge van de Shelter- en Livelihood-projecten zorgt HI bijvoorbeeld voor het in kaart brengen, het evalueren en het aanpakken van de specifieke behoeften van kwetsbare personen, onder wie personen met een handicap. De TIC moet dan weer tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van begunstigden door middel van advies, schenkingen van mobiliteitshulpmiddelen en aanbevelingen rond alledaagse activiteiten. Op die manier kregen 213 mensen specifieke steun op maat van hun behoeften.

Besteding van het saldo op 31.12.2014

In de eerstvolgende uren na het drama startten onze teams noodhulpprojecten op, die belangrijke bedragen vertegenwoordigden. Parallel hiermee mobiliseerde het hele netwerk van Handicap International zich om zowel private als openbare fondsen in te zamelen, bestemd voor deze interventie. Het publiek en de institutionele donoren hebben die oproep beantwoord, wat Handicap International toeliet om projecten op te zetten in de eerste urgentiefase, maar ook projecten op middellange termijn.

Voorschriften gelinkt aan bepaalde donoren dwongen ons ertoe om vooreerst de fondsen te gebruiken die zij ons ter beschikking hadden gesteld. Andere sommen – waaronder de fondsen die verzameld werden via het Consortium 12-12 – werden dus geaffecteerd voor een tweede fase van onze interventie. Op die manier werd het saldo van de via het Consortium 12-12 ingezamelde fondsen, goed voor 612.927,92 euro, gebruikt in 2015 voor de volgende activiteiten:

- 1. Middelen voor levensonderhoud / Livelihood** *(Gemeenten Tacloban, Pastrana, Alang-Alang, Babatngon, provincie Leyte, regio VIII)*
Project, voltooid in maart 2015, erop gericht mensen te helpen die hun middelen voor levensonderhoud (werkmateriaal) waren verloren als gevolg van de tyfoon.
- 2. Shelter / Duurzaam wonen voor meest kwetsbaren** *(regio VI: provincie Capiz – gemeente Sigma en regio VIII: provincie Leyte –gGemeente Pastrana en Alang-Alang)*
Project voor de heropbouw en renovatie van 700 woningen, dat zal voltooid zijn in maart 2016.
- 3. Inclusie van kinderen met een handicap /Inclusive Child Friendly Spaces** *(Regio VI en VII)*
Opbouw van tijdelijke structuren die gewijd zijn aan de zelfontplooiing van kinderen in posturgentietijd.

DOKTERS VAN DE WERELD

DvdW leidden twee gezondheidsprogramma's tussen 1996 en 1998 met noodinterventie voor de bevolking die getroffen werd door tyfoon Rosing (Quezon, Camarines Norte en Camarines Sur) en een outreach-programma ter ondersteuning van het verlenen van eerste gezondheidszorg voor geïsoleerde eilandbewoners in 5 gemeentes op Noord-Samar. Sedert juli 2012 werkte DvdW op de Filippijnen aan een programma van lange duur in Metro Manila om milieu- en gezondheidsrisico's te lenigen die voortvloeien uit de informele recyclage van e-afval in arme stedelijke gemeenschappen.

Nadat tyfoon Haiyan de Filippijnen verwoestte, verlieten 3,4 miljoen mensen hun huis en 240.000 mensen werden geëvacueerd. De noden aan gezondheidszorg waren aanzienlijk maar het systeem werkte niet meer: gebouwen waren vernietigd en er was een gebrek aan uitrusting, goederen en medicijnen. In rechtstreekse coördinatie met de regering en het Ministerie van Volksgezondheid besloot DvdW om in te grijpen op Leyte Island: dit was het zwaarst getroffen gebied waarvoor de regering de behoefte aan internationale humanitaire hulp te kennen gaf. DvdW wilde de publieke basistoegang tot eerste gezondheidszorg herstellen voor de kwetsbare bevolking van Leyte die getroffen was door tyfoon Haiyan. Met zijn noodactiviteiten van november 2013 tot september 2014 bereikte DvdW 15.684 begunstigden.

INTERVENTIEZONE

De activiteiten van DvdW vonden plaats op Leyte Island waar 5 gebieden, 3 gemeentes en 2 districten werden geholpen: San Pablo District in Ormoc City, Ipil District in Ormoc City, de gemeentes Albuera, Carigara en Abuyog. DvdW besloot ook om zich te concentreren op verafgelegen gebieden dankzij het instellen van mobiele kliniek teams (regelmatige wekelijkse spreekuren voor preventieve zorg en geneeszorg).

CIJFERS

Rechtstreekse begunstigden: 15.684 individuen ⁵

Geldmiddelen gekregen van Consortium 12-12 (2013 & 2014): 547.128 €

Globale budgetten: in 2013 en 2014 heeft het DvdW-netwerk 560.042 € uitgegeven.

Financierende partners: Consortium 12-12

ACTIVITEITEN DIE DvdW BE ONTWIKKELDE

In de eerste dagen na de ramp verstuurde DvdW een vrachtschip van 40 ton met medicijnen, medische en logistieke uitrusting voor zijn werkzaamheden. DvdW besloot zich te concentreren op het herstel van het systeem van eerste gezondheidszorg en het vermogen ervan op een duurzame basis. Tijdens het programma verschaftte DvdW toegang tot medische noodbijstand via 4 mobiele klinieken voor preventieve zorg en geneeszorg (1 dokter, 2 verplegers en 1 vroedvrouw) aan getroffen kwetsbare gemeenschappen.

De mobiele medische teams concentreerden zich in het bijzonder op gezondheidszorg voor moeders en kinderen, op voortplantingszorg, gezondheidsopleiding, het beheer van ziektes in verband met de ramp, het verschaffen van psychologische steun aan de patiënten en de

⁵ Met inbegrip van nieuwe mobiele spreekuren, spreekuren voor geesteszieken, begunstigden van opleidingssessies en beroepsverzorgers opgeleid door DvdW.

medewerkers van DvdW in opleiding en aan het personeel van het Departement van Volksgezondheid betreffende geestesgezondheid en kwesties van psychosociale steun.

Het plan voor eerste gezondheidszorg dat DvdW aanwendde bestond uit algemene klinische spreekuren, het behandelen van zieken, zuigelingen- en kinderverzorging (kinderziekten, het opsporen van voedingspatronen, vitamine A- en ijzersupplementen, regelmatige immunisering, gezondheidsopleiding betreffende borstvoeding en het voeden van peuters en kleuters), zwangerschapszorg en postnatale zorg (gezinsplanning, bezorgen van voorbehoedmiddelen, analyse van voedingspatronen, raadgevingen aan zwangere en zogende vrouwen, gift van 1.500 muskietennetten aan zwangere vrouwen, 198 zwangere vrouwen die zwangerschapssprekuren bijwoonden) en individuele en collectieve steun voor geestesgezondheid. Via zijn mobiele klinieken kon DvdW gratis algemene spreekuren en gratis medicijnen verschaffen aan 11.125 patiënten. Dankzij zijn werk kon DvdW zorgen voor hersteldiensten op ziekenhuisniveau en de versterking van het doorverwijzingssysteem (eerste gezondheidszorg en ziekenhuizen) volgens de plaatselijke verwachtingen.

Op het gebied van preventieve zorg organiseerde DvdW regelmatige opleidingssessies in verband met gezondheid, in het bijzonder betreffende borstvoeding, het voeden van peuters en kleuters, kindergezondheid, voedingspatronen, het voorkomen van verhoogde bloeddruk, het voorkomen van dengue en hygiënetraining. 96 opleidingssessies werden gehouden en bereikten 2.690 mensen. Gedurende het project identificeerde DvdW behoeften aan opleiding voor de plaatselijke verzorgers. Dit vergemakkelijkte het herstel van het systeem en zijn vermogen om op rampen te reageren. Het verzekerde ook de duurzaamheid van het project na het einde van de interventie. 72 gemeenschapsverzorgers en 27 barangay vroedvrouwen vonden baat bij de opleiding Integrated Management of Childhood Illnesses, 42 beroepsverzorgers werden opgeleid om de diagnose van verhoogde bloeddruk te kunnen opmaken. DvdW ondersteunde ook WHO voor de organisatie van de opleiding Essential Intrapartum and Newborn Care met 27 deelnemers.

Grote noodtoestanden en rampen hebben vaak een voedseltekort als gevolg, wat de voedingstoestand van de bevolking verzwakt en overmatige ziekte- en sterfgevallen veroorzaakt onder de meest kwetsbare mensen. De mobiele kliniek teams analyseerden de voedingspatronen van zwangere en zogende vrouwen en kinderen tussen 6 en 59 maanden die naar de spreekuren kwamen. 1.637 kinderen werden ontvangen, van wie 11 de diagnose Moderate Acute Malnourished (MAM) kregen en 2 de diagnose Severe Acute Malnourished (SAM) met complicaties. Ze werden allemaal verwezen naar de Rural Health Unit (RHU) van hun streek.

Het verlenen van psychologische steun aan de bevolking die getroffen werd door de tyfoon bestond uit rechtstreekse psychologische steun via individuele of collectieve sessies in het kader van de activiteiten van de mobiele klinieken en uit een opleiding Psychological First Aid (een techniek om stress te reduceren) en het beheer van ingewikkelde gevallen van geestesziekte voor de plaatselijke teams van verzorgers. 196 individuen vonden baat bij deze psychologische steun en om de duurzaamheid van de interventie te verzekeren werd een opleiding gegeven aan het medische team van de RHU. 42 dokters en verplegers kregen een opleiding PFA, 23 een opleiding om ingewikkelde gevallen van geestesziekte (psychose en depressie) te leren beheeren. DvdW coördineerde met het departement volksgezondheid om het doorverwijzingssysteem van gevallen van geestesziekte te verbeteren.

62 gezondheidsinstellingen werden gesteund door DvdW via het verschaffen van medisch en ander materieel en 14 werden hersteld. De herstellingen werden verricht door aannemers of, indien mogelijk, door de plaatselijke bevolking. Het betrof hoofdzakelijk de herstelling van daken, timmer- en schilderwerk, loodgieterswerk en elektriciteit. Met het oog op de volledige rehabilitatie van de herstelde BHS werd besloten te voorzien in hun medische materieel en het meubilair te vervangen dat beschadigd was door de tyfoon. Hierbij was een belangrijke hoeksteen de gift van

een 4WD ambulancewagen aan het Carigara District Hospital, wat resulteerde in een duidelijk voordeel niet alleen voor het hospitaal maar ook voor de zes gemeentes waarvan de Rural Health Units patiënten naar dit ziekenhuis verwijzen.

Gelet op de grote kwetsbaarheid van de getroffen gemeentes in de hele streek, besloot DvdW om op voorhand noodvoorraden te voorzien in geval van het uitbreken van cholera en/of het opnieuw uitbreken van malaria. Voor cholera werden 3 pakketten geleverd aan 3 gebieden, de Regional Health Office (RHO), Ormoc City en het Carigara district Hospital. Voor malaria werd het hele pakket geschonken aan de RHO die het in Palo plaatste. DvdW ondersteunde ook de reactie op het uitbreken van denguekoorts in Ormoc City door opleidingen gezondheidszorg te organiseren om dengue te voorkomen in 7 barangays met een groot aantal gevallen van deze koorts. In totaal werden 12 sessies georganiseerd, met 30 à 50 deelnemers per sessie.

Pas later, toen de crisisfase voorbij was, werd het mogelijk om de bewustmaking te verhogen rond de vermindering van de kwetsbaarheid en van de risico's en rond het belang van gereedheid. Er werden kleine verbeteringen ingesteld om de paraatheid te versterken (transport van uitrusting: generatoren, hospitaaltenten, plastic zeilen, VHF radiosystemen, waterfilters enz.) In samenwerking met het Filippijnse Rode Kruis organiseerde DvdW een First Aid Training om het vermogen van verafgelegen gemeenschappen om op natuurrampen te reageren te versterken. 18 opleidingssessies werden gehouden, 275 gemeenschapsleiders namen deel en ontvingen een EHBO-set. DvdW raadde de gemeenschapsleiders aan noodgereedheidstrategieën in te stellen in hun respectievelijke barangays. Voor een consequent Emergency Management System op ziekenhuisniveau engageerde DvdW zich in het kader van een ander project dat zich concentreert op DRR in de loop van 2015.

DvdW hielp het DoH epidemiologisch toezichtstelsysteem te reactiveren en ondersteunde het vermogen om te reageren op het uitbreken van ziektes in bepaalde gebieden en om het te onderzoeken. Alle geholpen gezondheidsinstellingen hadden herstelde toezichtssystemen om de verbreiding van besmettelijke ziektes te voorkomen. DvdW ondersteunde de aanstelling van een toezichtstelsysteem via de dagelijkse bezorging van de SPEED⁶-verslagen van zijn mobiele klinieken. Na enkele weken reactiveert de Doh het PISDR-systeem om het toezicht op ziektes te verbeteren en zich te schikken in de Internationale Gezondheidsregeling. DvdW rustte 3 RHUs uit met laptopcomputers om het verzamelen van data en het doorgeven van PISDR-verslagen aan het hoger niveau te verbeteren.

Om een duurzame medische opleiding te waarborgen en om de mobiele klinieken te helpen hun kennis van nieuwe trends op het gebied van reacties op noodtoestanden te verhogen, organiseerde DvdW wekelijkse voordrachten rond verschillende noodkwesties (voeding, Denguekoorts, Chikungunya...)

Gedurende noodtoestanden bouwt DvdW altijd aan een sterke samenwerking met het plaatselijke departement van volksgezondheid, niet alleen om het te ondersteunen als het vermogen om gezondheidsdiensten van goede kwaliteit te verlenen belemmerd wordt door de ramp, maar ook om van meetaf aan de duurzaamheid van alle verleende diensten te waarborgen. Deze aanpak vereist een nauwe samenwerking met alle partijen op alle niveau's.

⁶ SPEED: surveillance system for post-extreme disasters

Oxfam is al meer dan dertig jaar aanwezig in de Filipijnen en kwam eerder al tussen na humanitaire rampen zoals overstromingen of tyfoons. Ook na de doorkomst van Haiyan was de prioriteit uiteraard noodhulp: levensreddende acties zoals drinkbaar water, sanitaire voorzieningen en voedsel. Maar daarnaast helpt Oxfam de bevolking ook hun leven her op te bouwen door opnieuw een vast inkomen te verwerven. Alleen al in het eerste jaar van haar interventie kon Oxfam zo hulp bieden aan 868.000 getroffen. In een tweede fase verschoof de aandacht naar waterbeheer op langere termijn.

Drinkwater, hygiëne en sanitaire voorzieningen voorzien was de prioriteit vlak na de tyfoon want vervuild water bedreigde mensenlevens. Oxfam voorzag drinkbaar water voor bijna 394.000 mensen en installeerde 253 watertaps in scholen. Duizenden waterputten, -pompen en latrines werden hersteld. In de tijdelijke onderkomens in Leyte en Samar bouwde Oxfam toiletten, voorzag in hun onderhoud en deelde basis hygiëne-kits uit aan 87.000 mensen en muskietennetten aan 43.000 families. Aan nog eens 7.000 families voorzag Oxfam vouchers zodat ze hun toiletten konden herstellen. Voorlichtingssessies rond hygiëne (handen wassen en drinkbaar water) bereikten 36.000 mensen en duizenden vrijwilligers, ambassadeurs voor hygiëne op school en waterbeheercomités werden getraind in gezondheidspromotie.

In een tweede fase verschoof de aandacht naar waterbeheer op lange termijn. Hiertoe werkt Oxfam samen met lokale besturen om tot een duurzame en betaalbare watervoorziening te komen en het beheer van de water- en sanitaire faciliteiten over te maken.

Inkomensverwerving

De schade die de tyfoon aanbracht aan mensen hun bestaansmiddelen was enorm. 74% van de vissersgemeenschappen in de getroffen regio's verloren hun bron van inkomsten en een derde van de rijstvelden werd getroffen.

Na de eerste noodhulp ging de aandacht dan ook naar de heropbouw van het levensonderhoud van de lokale bevolking. Op korte termijn voorzag Oxfam 107.000 mensen via cashvouchers, cash of cash for work van een noodinkomen om voedsel, kleding en bouw materiaal te kopen. Daarna ging de steun vooral naar de bevolking die leeft van visvangst, kokosteelt en rijstteelt. Een maand na de tyfoon leverde Oxfam rijstzaad aan 6.000 boeren in Leyte die hun oogst integraal verloren, en hielp hen bij het vrijmaken en irrigeren van hun velden. Zonder deze distributie zou er in het voorjaar opnieuw geen oogst geweest zijn. Meer dan 2.200 vissersfamilies werden geholpen bij het herstellen van hun boten en meer dan 3.000 families die hun vismateriaal verloren werden voorzien van netten, haken, hengels en materiaal om vis te drogen.

Training en materiaal werd ook voorzien voor 9.000 families die leven van de kokosnootteelt. Zo konden zij hun velden vrijmaken en het geruimde hout verkopen als bouw materiaal. Na een eerste poging van een landbouwer om houtskool te maken uit kokosnootteelt, hielp Oxfam dit op de markt brengen en gaf training aan andere landbouwers om houtskool te fabriceren. De verbouwers van algen (zeewier) werden voorzien van materiaal en training om hun gereedschap te herstellen, en van cash for work om de mangroves en gemeenschap te ontruimen.

Op langere termijn denkt Oxfam mee over duurzame initiatieven om mensen en gemeenschappen van een inkomen en levensonderhoud te voorzien.

Huisvesting en hervestiging

Vlak na de ramp voorzag Oxfam 4.690 families met materiaal om hun huizen te repareren. Gedurende het hele jaar na de ramp hielp Oxfam mensen om onderkomens te bouwen door middel van cash of vouchers om materiaal te kopen of reparaties te doen. Een deel van het materiaal (hout en gereedschap) werd geleverd door de getroffen kokostelers die op deze manier iets extra verdienden aan het ontruimen van hun velden. Helaas wonen duizenden mensen nog steeds in tijdelijke en onaangepaste onderkomens zoals tenten en beschadigde huizen en in gevaarlijke omstandigheden wegens brand- en instortingsgevaar. Ook zijn deze onderkomens helemaal niet opgewassen tegen nieuwe stormen en tyfoons, en werden de meeste evacuatiecentra beschadigd of vernietigd tijdens Haiyan, waardoor mensen in de kust- en andere hoge risico gebieden nergens heen kunnen tijdens het nieuwe tyfoonseizoen. De overheid heeft plannen om deze families te herlokaliseren. Belangrijk is dat de getroffen families betrokken worden bij deze plannen, en dat de nieuwe onderkomens voorzien zijn van water en elektriciteit. Dit is een uitdaging waar de Filipijnse overheid voor staat en waar Oxfam aan meewerkt met advies, beleidsbeïnvloeding en voorstellen ter verbetering van de plannen.

ENKELE CIJFERS

Na de tyfoon heeft Oxfam ongeveer 63 miljoen USD ingezameld. De fondsen zijn afkomstig uit verschillende bronnen, overwegend van het publiek.

De Belgische fondsen die Oxfam-Solidariteit inzamelde via het 12-12-platform werden gebruikt voor de financiering van een deel van de geïntegreerde activiteiten op de Filipijnen, in het bijzonder in de volgende domeinen: water en sanitaire voorzieningen, voedselzekerheid en huisvesting.

Eind 2014 hadden de Oxfam-organisaties 92,3% van de ontvangen fondsen ook besteed. De Belgische bijdrage werd volledig gespendeerd.

DE TOEKOMST

Advocacy en lobbying

Met noodhulp bereikte Oxfam vlak na de ramp snel de meest getroffen bevolking. Daarna verschoof de aandacht naar de heropbouw op langere termijn, in samenwerking met de overheden. Maar ook nu nog blijven er grote uitdagingen bestaan op het vlak van heropbouw, huisvesting, en de transitie naar langdurige economische heropbouw (nieuwe vormen van inkomensverwerving en levensonderhoud). Ook moeten de Filipijnse overheid en andere overheden in Tyfoon gevoelige regio's, werk maken van een krachtig disaster-preparedness plan, en plannen voor de aanpassing aan klimaatverandering. Oxfam oefent druk uit op nationale en lokale overheden om hun verantwoordelijkheid op te nemen en zich blijvend in te zetten voor de heropbouw van Haiyan getroffen gebieden. Ook staat Oxfam, in samenwerking met andere actoren, de overheden bij met technische assistentie en middelen om sneller werk te maken van aanpassings- en risico beperkende plannen.

1. Situatieschets en coördinatiemechanisme

Op 8 november 2013, omstreeks 2u's nachts, werd de bevolking van de Filipijnen opgeschrikt door tyfoon Haiyan. Tropische stormen zijn veel voorkomend in de Filipijnen⁷, maar de kracht van tyfoon Haiyan was ongezien. De vele waarschuwingen en evacuatieplannen ten spijt was de impact enorm. Meer dan 6 000 mensen verloren het leven en meer dan 14,1 miljoen mensen werden rechtstreeks getroffen, waarvan er 4,1 miljoen hun huizen verloren, waaronder maar liefst 1,7 miljoen kinderen. De gebieden die het zwaarst werden getroffen zijn Leyte, Samar, Oost Samar, Noord Cebu en Panay Island.

UNICEF was reeds aanwezig in de Filipijnen vóór 8 november 2013, en kon dan ook ter plaatste optreden in de 48 uren volgend op de verwoestende tyfoon Haiyan aan de zijde van de Filipijnse overheid. Twee dagen na de ramp, op 10 november, werd door de Verenigde Naties de noodsituatie niveau 3 uitgeroepen met bijhorende procedures. Daarmee gepaard gaand werden verschillende coördinatiemechanismen geactiveerd door de Filipijnse overheid en VN-organisaties. UNICEF spitste zich toe op WaSH, voeding, kindbescherming en onderwijs (in samenwerking met Save the Children) met behulp van nationale en regionale geldmiddelen.

Om de noodhulp te versnellen én te versterken heeft UNICEF zowel mensen ingezet ter ondersteuning als financiële hulp aangewend. Hiervoor werden 2 bureaus geopend, te Tacloban en te Roxas, een 'outpost' te Guiuan en een logistiek centrum te Cebu om humanitaire hulp te leveren op het vlak van WaSH, gezondheid, voeding, onderwijs en bescherming.

Als ontwikkelingspartner van de Filipijnen sinds 1948 heeft UNICEF zich toegespitst op de 40 meest kwetsbare gemeenschappen voor heropbouw, risicovermindering en de versterking van herstelprogramma's van de overheid en de gemeenschappen.

Eind 2014 heeft de Filipijnse overheid, met technische en materiële steun van UNICEF, op efficiënte wijze de humanitaire noodhulp gecoördineerd na verschillende tropische stormen en na de vulkaanuitbarsting van vulkaan Mayon.

2. Financieel verslag

Na de gezamenlijke inspanning van overheden en particuliere giften kon UNICEF in België een bedrag van 3,9 miljoen euro inzamelen om de gevolgen van Tyfoon Haiyan te bestrijden. Onderstaande tabel geeft de verdeling weer van de fondsen:

⁷ De Filipijnen staat op de derde plaats in de lijst van meest getroffen landen door natuurrampen met een jaarlijks gemiddelde van 20 tyfoons, verschillende aardbevingen en vulkaanuitbarstingen.

Fondsen verzameld voor oproep Haiyan door UNICEF in België	
Totaal fondsen van Consortium 12-12 (2013 + 2014)	2.551.428,00 €
Totaal fondsen rechtstreeks van particulieren, bedrijven en overheden	1.372.385,34 €
Totale opbrengst (bruto)	3.923.813,34 €
Kosten fondsenwerving	262.191,51 €
Totale opbrengst (netto)	3.661.621,83 €
Directe programmakosten	3.341.836,33 €
Indirecte kosten (overhead)	167.091,82 €
Totale programmakosten	3.508.928,15 €
Beschikbaar (= allocatie reserves)	152.693,68 €

Net na de ramp schatte UNICEF het totaalbedrag van de vereiste humanitaire hulp op 144 miljoen USD. Dankzij een enorme mobilisatie van de Belgische en wereldwijde bevolking kon UNICEF 156 miljoen USD inzamelen, waarvan 3,9 miljoen van de Belgische donateurs, waaronder de Vlaamse Overheid en de Federatie Wallonië-Brussel.

UNICEF heeft de fondsen verspreid over verschillende jaren om ook tegemoet te kunnen komen aan de noden op lange termijn met oog op de heropbouw van de regio's die geleden hebben onder Haiyan. 93 miljoen werd in 2014 gebruikt en werd als volgt verdeeld tussen de verschillende sectoren:

Categorie	Appeal	Gebruikte fondsen alle donoren	% Gebruikte fondsen per focus area
WaSH	\$ 60.223.740	\$ 33.906.027	36%
Onderwijs	\$ 34.510.312	\$ 24.610.234	27%
Gezondheidszorg	\$ 19.110.569	\$ 11.534.634	12%
Bescherming	\$ 17.125.263	\$ 11.358.840	12%
Voeding	\$ 13.659.932	\$ 11.605.244	13%
Totale Uitgaven Haiyan 2014	\$ 144.629.816	\$ 93.014.979	100%

Wisselkoers: 1 € = 1,3793 \$ (januari 2014)

3. Resultaten van de humanitaire interventie

1. WaSH

Na de doorkomst van tyfoon Haiyan bleek vooral de toegang tot drinkbaar water een grote zorg. Het risico op de verspreiding van ziektes steeg zienderogen door de beschadigde waterleidingen, de vervuilde waterbronnen en de overbevolkte evacuatiecentra.

De toestroom van water werd hersteld en de sanitaire voorzieningen werden heropgebouwd dankzij een hechte samenwerking tussen UNICEF en zijn partners. Verder werd er informatie verschaft omtrent het belang van een goede hygiëne.

Op dit moment werkt UNICEF aan een waternetwerk dat voldoende weerstand kan bieden aan zware stormen en aan een sensibiliseringsprogramma dat de mensen op een hygiënische manier toiletten leert gebruiken.

Nu hebben meer dan 1,3 miljoen mensen opnieuw toegang tot water. In dichtbevolkte gebieden en gebieden met een hoog risico kregen meer dan 300.000 mensen opnieuw toegang tot degelijke sanitaire voorzieningen. Meer dan 500.000 kinderen kregen hygiënekits die onder andere flessen water, zeep, tandenborstels en tandpasta bevatten. Verder werden ook in 1.200 scholen toiletten en lavabo's geïnstalleerd, wat bijdroeg aan een verbetering van de hygiëne.

2. Onderwijs

De tyfoon vernielde meer dan 3.200 scholen en onthaalcentra, terwijl de overgebleven gebouwen gebruikt werden als evacuatiecentra. 1 miljoen kinderen hadden geen toegang meer tot hun school.

In de weken en maanden volgend op de tyfoon zette UNICEF 2132 tijdelijke noodscholen op en werd er tevens educatief materiaal voorzien. Zo kregen meer dan 625.000 kinderen schoolmateriaal om het naar school gaan te vergemakkelijken.

Om de terugkeer naar school aan te moedigen, werd in juni 2014 een bericht verspreid via radio, Facebook en Twitter, waardoor meer dan 90% van de leerlingen terug naar school gingen.

7.305 leerkrachten kregen een opleiding over psychosociale steun tijdens en na een noodsituatie, over veiligheid op school en over risicoanalyse met nadruk op kinderen.

3. Gezondheidszorg

Bijkomende prioriteit van UNICEF na de tyfoon was het opzetten van een efficiënt vaccinatieprogramma. Door het lage aantal gevaccineerden in de Filipijnen vóór de tyfoon, de overbevolking in de evacuatiecentra en de migratiestromen binnen het land, werd de verspreiding van ziektes een groot risico. In december 2013 werd melding gemaakt van een uitbraak van de mazelen.

In de eerste maanden ondersteunde UNICEF niet alleen een vaccinatiecampagne voor polio en mazelen, maar werden ook vitamine A supplementen uitgedeeld. De campagne bereikte een totaal van 82.100 kinderen onder de 5 jaar.

In september 2014 werd een nieuwe campagne gelanceerd waardoor 1,8 miljoen kinderen gevaccineerd werden tegen de mazelen en rode hond, en 2 miljoen kinderen tegen polio. Door de installatie van koelkasten op zonne-energie werden de sanitaire voorzieningen hersteld en konden de vaccinaties op continue basis worden toegediend.

4. Bescherming

UNICEF heeft 232 kindvriendelijke ruimtes - op professionele wijze ingevuld - ingericht teneinde misbruik, mishandeling en kinderarbeid te voorkomen, en om psychologische hulp te bieden aan getraumatiseerde kinderen. Deze ruimtes bereikten 70.755 kinderen en resulteerden in verschillende communautaire mechanismen ter bescherming van kinderen.

Een studie werd verricht omtrent de verschillende psychosociale interventies en deze zal het mogelijk maken een politiek te creëren die aansluit bij de socioculturele context van het land en die in de toekomst gebruikt zal kunnen worden wanneer andere humanitaire hulp wordt voorzien.

UNICEF heeft 8.900 sociaal werkers en politiemensen opgeleid en gevormd om een betere psychosociale steun te verschaffen in geval van rampen, geweld, uitbuiting en misbruik.

Verder werden 132 alleenstaande kinderen geregistreerd in een nieuw digitaal programma dat zich richt op opvolging en hereniging. Dit programma zorgt voor een versterkte privacy

van de gegevens en kan misbruik van deze kinderen beperken. Lokale overheden van 31 gemeentes kregen een opleiding omtrent het gebruik van deze nieuwe technologie.

5. Voeding

De tyfoon heeft vooral die gebieden getroffen waar ondervoeding reeds een probleem was vóór de ramp. Het gebrek aan toegang tot drinkbaar water en voedingsmiddelen had een nadelige invloed op de voedingsgewoontes van kinderen. UNICEF en zijn partners hebben in de kindvriendelijke ruimtes informatie gegeven aan moeders en zwangere vrouwen omtrent de voeding van kinderen. Ook 2.700 gezondheidswerkers werden hierover opgeleid. UNICEF verdeelde noodzakelijk materiaal, zoals 3.000 weegschalen en 800 groeimeters, waardoor de voeding van meer dan 500.000 kinderen kon opgevolgd worden en 1.600 gevallen van extreme ondervoeding konden worden behandeld.

De verdeling van meer dan 50.000 informatiebrochures, radioberichten, kookworkshops en evenementen omtrent borstvoeding resulteerden in een sensibilisering van meer dan 380.000 moeders. Na 4 maanden leverde een enquête verrassende resultaten op: slechts in 4,1% van de gevallen was sprake van extreme ondervoeding, een veel lager cijfer dan verwacht.

6. Sociale bescherming

Na de ramp voorzag UNICEF, in samenwerking met de Filipijnse overheid, een financiële hulp voor 10.000 uiterst kwetsbare gezinnen gedurende 6 maanden die \$ 100 per maand bedroeg.

50% van de financiële hulp werd ingezet om voedingsmiddelen te kopen, wat de voeding van de kinderen ten goede kwam. Verder werd het geld geïnvesteerd in het onderkomen van de families, het onderwijs van de kinderen en gezondheidskosten.

